

Mykologický klub Jihočeského muzea (MK JčM) byl v roce 2024 nadále dobrovolným sdružením amatérských mykologů a zájmovým sdružením spolupracovníků Jihočeského muzea Českých Budějovicích, bez vlastní právní subjektivity. MK JčM těsně spolupracoval s Jihočeským muzeem, především s jeho mykologem M. Beranem. Jihočeské muzeum poskytovalo MK JčM prostory pro některé jeho akce.

Výbor MK JčM pracoval v roce 2024 ve složení Jiří Souček – předseda, Jan Blažej – místopředseda, Jiří Janda – jednatel, Josef Chalupský – hospodář a Miroslav Beran – člen výboru delegovaný Jihočeským muzeem, odborný garant činnosti MK JčM.

Přehled akcí a aktivit MK JčM v roce 2024, realizovaných ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích (v jeho prostorách a/nebo v rámci jeho programů)

I. Poradna pro houbaře v Jihočeském muzeu byla otevřena každé pracovní pondělí v období duben – listopad, od 14:30 do 16:30 hodin; kromě mykologa JčM se jí pravidelně aktivně účastnili J. Souček (v době nepřítomnosti M. Berana poradnu vedl), J. Chalupský a J. Janda.

II. Dokumentace mykobioty jižních Čech

Své sběry v době poradny pro houbaře ± pravidelně přinášeli a jejich určení konzultovali J. Chalupský, J. Janda a J. Souček, příležitostně někteří další členové klubu. Touto cestou byla podchycena řada zajímavých nálezů, některé sběry byly usušeny pro pozdější uložení do mykologického herbáře JčM.

Členové MK JčM J. Souček, J. Janda, A. Jirsa, V. Tříška a M. Vašutová se systematicky věnovali dokumentaci mykobioty regionu. J. Souček poskytl herbáři JčM soubory dokladů svých recentních sběrů opatřené nálezovými daty.

III. Výstavy hub

Výstava hub v JčM se uskutečnila ve dnech 14.–18. 10. Růst hub byl v té době optimální, což bylo mj. důsledkem extrémně vydatných srážek v polovině září. Bylo vystaveno 601 druhů hub, což je druhý nejvyšší počet v historii českobudějovických výstav, sahající do roku 1967.

Výstavní prostory byly po několika letech v 1. nadzemním podlaží historické budovy Jihočeského muzea: Samotná výstava hub byla umístěna do prostorného sálu č. 130, kde byl také mobilní stěnou oddělený prostor pro určování a třídění hub, přípravu exponátů na táccích a poradenskou činnost. Jako prostor pro dočasné uskladnění nasbíraných hub sloužila terasa ve 2. nadzemním podlaží opačného křídla muzejní budovy. Na stěnách výstavního sálu byla na panelech prezentována tato témata: Chráněné houby v jižních Čechách, Jarní houby vřeckovýtusné a Jedovaté houby v jižních Čechách. S výstavou spojené edukační aktivity probíhaly v edukačních sálech v sousedství výstavy.

Alespoň jednou dodávkou čerstvých plodnic hub v řádu několika desítek druhů přispěli tito členové MK JčM: J. Adámek, J. Blažej, J. Geršl, J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček a J. Válek. Služby na výstavě zajišťovali J. Adámek, J. Blažej, J.

Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, V. Pravda, J. Souček a M. Vašutová. Na instalaci a/nebo likvidaci výstavy se podíleli J. Blažej, J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, J. Koliha a J. Souček. Za pět dnů jejího trvání výstavu zhlédlo 4242 návštěvníků. Na ni navazujícího edukačního programu „Poznej houby“ se zúčastnilo 43 školních skupin, celkem 836 dětí a žáků škol od mateřských po střední. Na výstavě byly k vidění i některé v jižních Čechách vzácnější druhy, zejména:

čirůvka kosatcová (<i>Lepista irina</i>)	muchomůrka ježohlavá (<i>Amanita echinocephala</i>)
čirůvka límcová (<i>Tricholoma focale</i>)	pavučinec habrový (<i>Cortinarius pseudovulpinus</i>)
čirůvka obrovská (<i>Tricholoma colossus</i>)	pavučinec hnědovláknitý (<i>Cortinarius ectypus</i>)
čirůvka růžovolupenná (<i>Tricholoma orirubens</i>)	pavučinec klamavý (<i>Cortinarius fraudulosus</i>)
čirůvka zelánkovitá (<i>Tricholoma aff. intermedium</i>)	pavučinec kouzelný (<i>Cortinarius magicus</i>)
hlívička kožíšková (<i>Hohenbuehelia mastrucata</i>)	pavučinec pískomilný (<i>Cortinarius phrygianus</i>)
holubinka dutonohá (<i>Russula cavipes</i>)	pavučinec vyhlodaný (<i>Cortinarius corrosus</i>)
holubinka naolivovělá (<i>Russula olivascens</i>)	pavučinec zelený (<i>Cortinarius atrovirens</i>)
holubinka uhlová (<i>Russula atramentosa</i>)	pavučinec žlutomodravý (<i>Cortinarius bergeronii</i>)
houževnatec tygrovaný (<i>Lentinus tigrinus</i>)	pavučinec žlutooranžový (<i>Cortinarius callisteus</i>)
hřib nachový (<i>Rubroboletus rhodoxanthus</i>)	penízovka škodlivá (<i>Tephrocybe mephitica</i>)
kuřátka krvavá (<i>Ramaria sanguinea</i>)	ryzec červenohnědý (<i>Lactarius badiosanguineus</i>)
kuřátka zlatá (<i>Ramaria aurea</i>)	strmělka Singerova (<i>Clitocybe singeri</i>)
kyj Herkulův (<i>Clavariadelphus pistillaris</i>)	strmělka veliká (<i>Infundibulicybe geotropa</i>)
kyj žlutotemenný (<i>Clavariadelphus xanthocephalus</i>)	špička česnekovonná (<i>Mycetinis querceus</i>)
lošáček ... (<i>Phellodon niger</i>)	šřavnatka borová (<i>Hygrophorus pinophilus</i>)
lošáček drobný (<i>Phellodon castaneoleucus</i>)	šřavnatka hnědobílá (<i>Hygrophorus latitabundus</i>)
mecháček lopatkovitý (<i>Arrhenia spathulata</i>)	šřavnatka slizoprstená (<i>Hygrophorus gliocyclus</i>)
	voskovka Reidova (<i>Hygrocybe reidii</i>)

Výstava hub v Táboře proběhla ve dnech 20.–21. 10. v Botanické zahradě při VOŠ a SZEŠ v Táboře. Byl to poslední ze tří termínů, které byly předem pro výstavu rezervovány.

Dodávkami hub v předvečer otevření výstavy přispěli členové MK JČM J. Blažej, V. Pravda a J. Válek. V. Pravda a J. Válek také – spolu s členkami bývalého Mykologického kroužku Sezimovo Ústí – spolupracovali při jejím zakládání. Poradenskou službu během výstavy zajišťoval V. Pravda. Růstová situace před výstavou a během ní byla velmi dobrá, na výstavě se tak sešlo celkem 353 druhů hub. Navštívilo ji 143 dospělých návštěvníků a 264 dětí, z toho 229 v rámci 14 školních tříd. Pro děti byla uspořádána soutěž „Co víš o houbách?“ ve dvou věkových kategoriích.

IV. Materiál pro výstavu Houby města Č. Budějovic v Jihočeském muzeu

J. Janda pokračoval ve shromažďování plodnic hub vhodných k lyofilizaci. Následně lyofilizaci prováděl. Lyofilizovány byly plodnice ca 180 druhů hub. Snahou bylo mj. získat lyofilizáty použitelné pro výstavu „Houby města Českých Budějovic“, plánovanou Jihočeským muzeem na rok 2025.

V. Členské schůzky MK JČM a jejich náplň

V roce 2024 proběhlo osm členských schůzí, z nichž čtyři měly jako hlavní bod programu odbornou přednášku. Tyto přednášky připravili vesměs členové MK JČM:

8. 1. V. Tříška (MK JčM): Mykobiota přírodních památek Kaliště a Ohrazení. Přítomno 9 členů MK JčM a 1 host.
5. 2. Výroční členská schůze. Přítomno 10 členů MK JčM.
26. 2. J. Souček (MK JčM): Lošákovité houby (*Bankeraceae*) I. Přítomno 14 členů MK JčM.
8. 4. M. Beran (JčM), J. Souček a J. Blažej (MK JčM): Společné projekty mykologického pracoviště JčM a Mykologického klubu JčM. Přítomno 10 členů MK JčM.
6. 5. A. Jirsa (MK JčM, PřF JU): Houby ve vybraných mokřadních vrbinách jižních Čech. Přítomno 12 členů MK JčM a 1 host.
3. 6. M. Vašutová (PřF JU, MK JčM): Co víme o houbách mokřadů. Přítomno 11 členů MK JčM.
24. 6. Zajímavé nálezy hub – jaro 2024 (krátké prezentace členů). Přítomno 10 členů MK JčM.
5. 9. Zajímavé nálezy hub – léto 2024 (krátké prezentace členů). Přítomno 10 členů MK JčM.

Všechny schůze MK JčM proběhly v historické budově Jihočeského muzea (Dukelská 1), v přednáškovém sále č. 114. Kromě výroční členské schůze byly otevřeny veřejnosti.

VI. Kniha „Houby jižních Čech“

Třetím rokem probíhala příprava výpravné knižní publikace (konkrétně jejího 1. dílu, věnovaného houbám rostoucím na vápencovém a jiných bazických podložích), jejímž vydavatelem bude Jihočeský kraj. Editorské práce zajišťuje Jihočeské muzeum (M. Beran) ve spolupráci s MK JčM (J. Souček). Bylo vybráno a odevzdáno několik desítek fotografií hub, jejichž autory jsou mj. členové MK JčM J. Souček, A. Jirsa, J. Blažej, V. Pravda a J. Janda, a několik desítek popisů hub pro atlasovou část knihy (z členů MK JčM se na nich podílel J. Souček).

VII. Jihočeská soutěž „Houby v octě“

V sobotu 30. 11. v odpoledních a večerních hodinách se v edukačních sálech historické budovy JčM konala slavnostní předvánoční schůze MK JčM. Kromě promítání na téma „Zajímavé nálezy sezony 2024“ se v jejím rámci uskutečnil XXIX. ročník jihočeské soutěže „Houby v octě“. Do soutěže bylo přihlášeno 11 vzorků hub v octových nálevech. Akce se zúčastnilo 10 členů MK JčM, mykolog JčM a 4 hosté.

Výsledky soutěže (nejúspěšnější soutěžní vzorky):

1.	V. Pravda	Trsnatec lupenitý
2.-3.	J. Chalupský	Strmělka míženka 2024
2.-3.	V. Pravda	Dvě sestry: mlynářka a žemlička

Akce iniciované členy (výboru) MK JčM a jimi organizované

I. Jednodenní vycházky s účastí alespoň 3 zástupců klubu

- 5. 1. 2024 – údolí Lužnice
- 6. 4. 2024 – Jistebnicko
- 31. 5. 2024 – Strakonicko

II. Vícedenní akce

- 19.-23. 9. 2024 – „Kladenské Rovné“ (akce organizovaná v souvislosti s přípravou knihy „Houby jižních Čech“ zaměřená na dokumentaci mykobioty na lokalitách s bazickým podložím na Českokrumlovsku (10 účastníků, z toho 5 z řad klubu)

Samostatné aktivity členů MK JČM

Níže uvedený soupis samostatných aktivit vznikl na základě individuálních zpráv o činnosti za rok 2024, v souladu se Stanovami MK JČM.

Zprávy odevzdali v abecedním pořadí:

J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, V. Pravda, J. Souček, V. Tříška.

I. Lokality, jež byly pravidelně sledovány (≥3 návštěvy)

Borovany a okolí (J. Janda), okolí Borových Lad (V. Tříška), Černá v Pošumaví (J. Souček), Kamenný Újezd – Na Dolech (J. Janda), okolí Polné na Šumavě (J. Souček), Soběnov a okolí (J. Janda), okolí Srubce a Starých Hodějovic (V. Tříška), Strakonické vápence (A. Jirsa), Stromovka v Č. B. (J. Janda, J. Souček), Vidov (J. Janda), Vrábče (J. Souček), PR Vrbenské rybníky (J. Chalupský, J. Souček), okolí Vrbice u Vacova (J. Souček), PP Výří vrch (J. Souček), okolí Žižova (V. Pravda).

II. Lokality sledované v rámci mykologických průzkumů a projektů

- PR Hornovltavické pastviny (A. Jirsa)
- PR Mokřý luh (A. Jirsa)
- PP Pod Ostrohem (A. Jirsa)
- PR Saladínská olšina (V. Tříška)

V roce 2024 byly členy MK JČM v jižních Čechách pozorovány tyto zvláště chráněné druhy hub: *Camarops tubulina*, *Cortinarius nanceiensis*, *Hygrophorus piceae*, *Russula alnetorum*, *Tubaria confragosa*, *Volvariella caesiotincta*, *Xerula melanotricha*.

III. Herbářová dokumentace

Vedli ji: J. Janda, A. Jirsa, V. Pravda, J. Souček, V. Tříška

IV. Fotodokumentace nálezů

Pořizovali ji: J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, J. Souček, V. Tříška (na vyžádání u autorů) a V. Pravda (<https://eu.zonerama.com/vlazezicentrumcz>).

V. Pravidelná poradenská služba mimo JČM

- V. Pravda: Vedení houbařské poradny v Žižově a ve Veselí nad Lužnicí

VI. Přednášková činnost:

- **A. Jirsa**
Houby ve vybraných mokřadních vrbinách jižních Čech (MK JČM)
The genus Tomentella: remarkable and mysterious EcM fungi (IMC12, Maastricht, Nizozemsko)
Houby vázané na vrby (ČMS, Praha)
- **V. Pravda**
Užitečné (léčivé) houby, pro Městské středisko kultury a sportu Sezimovo Ústí, 5. 4. 2024
Léčivé houby, pro Kulturní dům Veselí nad Lužnicí, 28. 5. 2024
Zázračná říše hub, pro Klub Aktiv, z. s. a Jihočeské muzeum, 14. 10. 2024
- **J. Janda, M. Vašutová**
přednáška a beseda pro veřejnost k záměru vzniku živcového lomu u Borovan, Borovany, 27. 5. 2024

VII. Rozhovory, reportáže

- **M. Vašutová** – příspěvek pro Českou televizi, pořad „Nedej se“ proti záměru těžby živce v lomu Třebíčko u Borovan z hlediska ohrožených druhů hub (společně s místními obyvateli a dotčenými subjekty – obec Dvorec a ZOO Dvorec).
- **V. Pravda** – zprávy CNN Prima news 3. 11. 2024

VIII. Články odborné

- **A. Jirsa:** Koprofilní houby – časopis Veronica, 2024 (1)

IX. Jiné aktivity ve prospěch MK JČM či JČM

- **J. Janda:** Lyofilizace plodnic vybraných druhů hub pro expozici a výstavy v JČM.
- **J. Souček:** Aktualizace obsahu webových stránek klubu.

X. Účast na seminářích a konferencích, kontakty s jinými mykologickými sdruženími

- 24. setkání mladých mykologů: Š. Forejt, A. Jirsa, V. Tříška; pořadatelé přijali nabídku J. Součka na vedení vycházky na lokalitu Černý potok, která se konala 18. 10. 2024

XI. Ochrana hub

- 16. 12. 2024 - Schůzka J. Jandy, J. Součka a M. Vašutové k výsledkům mykologického průzkumu Borovanského vrchu (autor L. Zelený), kde společnost LB Minerals prosazuje zřízení živcového lomu.

XII. Ostatní aktivity členů klubu:

- **A. Jirsa**
Vedení mykologických vycházek (nebo mykologické složky vycházek) v rámci různých vzdělávacích akcí pro děti, studenty nebo pedagogy (Fluorescenční noc, Biologický kroužek pro středoškoláky, NK Zlatý list, jarní botanický víkend pro středoškolské učitele)

Mykologická exkurze z Černé v Pošumaví do Hořic – 6. 10. 2024
organizace Setkání mladých mykologů (Kovářov u Lipna) – 17. –20. 10. 2024

- **V. Pravda**

Nástěnný kalendář HOUBY 2025, náklad 150 ks

- **T. Papoušek**

Houbařský kalendář 2025, výtisky darovány jako ceny do soutěže Houby v octě

- Doubravice, 6. 10. 2024, organizoval místní spolek pod vedením Ing. Václava Křišťůfka. Časově omezená malá výstava s mykologickou poradnou. Poradnu vedli Josef Chalupský, Jiří Janda a Jiří Souček.

Členská základna

K 1. 1. 2024 měl MK JčM 19 členů, k 31. 12. 2024 měl MK JčM 18 členů.

Tuto zprávu sestavili jednatel MK JčM Jiří Janda a předseda Jiří Souček ve spolupráci s mykologem JčM Miroslavem Beranem, přičemž byly zohledněny individuální zprávy členů MK JčM a dílčí zpráva mykologa JčM M. Berana o akcích, na nichž se podílelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích.

V tomto znění byla schválena výroční členskou schůzí Mykologického klubu JčM, konanou 3. 2. 2025.